

Paul Semere
v. Hostler 9. 4.

BÁCSKA

Szerkesztőség: Templomudvar 2. szám alatt
Kiadóhivatal: Sándor Régens-utca 39. szám.
Sürgőnycim: „Délbácska”. Telefonszám: 137.

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési ár: Egy hóra . . . 10 Din.
Negyedévre: 30 Din. — Félévre . . . 60 Din.
Egyes szám ára fél dinár.

Fegyver . . .

Ezer és ezer év óta, amióta az emberiség krónikása történelmet jegyez, gazdasági és kulturális értékek gigászi versenyében, emberek, országok és fajok harcában az utolsó és döntő érv mindig ugyanaz: a fegyver. Mindegy, hogy kőbalta-e, vagy csak tollfarku nyíl, mindegy, hogy lőporos hordó-e, vagy a Verdunt ostromló negyvenkettes ágyu, mindegy, hogy az őserdő indiánjának tomahawkja-e, vagy a rohamcsapat golyosórója, mindegy, hogy a török hódít-e az Aranyszarv fölött, mindegy, hogy kínai kuli-e, vagy lapp, francia, vagy német, vörös-e vagy fehér, igazságot csak egy igazol: a fegyver. Nincs a diplomáciának annyi körmönfont simasága, a társadalomtudósoknak olyan hipotézise, szónokoknak és politikusoknak olyan érvelése, pártoknak, országoknak és uralkodóknak olyan igazsága, amely annyi meggyőző erővel tudná az eseményeket befolyásolni, mint a fegyver, s mint a fegyverek millióinak felsorakoztatása, az ultima ratio: a háború. A történelem csak háborúk történelme, s ami két háború között van, az csak fegyverszünet. Évezredek óta konganak a bölcsék és vallásalapítók, tudósok és politikusok, rajongók és megváltók zengő igéi társadalmak és emberek igazságaiért, s mégis a vitát minden egyes esetben a hadvezérek döntenek el. Ma sincs érték, amely olyan döntően tudná befolyásolni az eseményeket és nincs igazság, amely úgy meggyőzhetné az ellenvélemény képviselőit, mint egy jól elkészített haditerv. Alig vannak őszintén tisztelt nagyjai a történelemnek, csak hódítók és hadvezérek, akik fegyvereik élén végighordozták igazságukat egy fél világon keresztül. Kant csak szobatudós és Napoleon gigászi alakja a történelemnek, a béke apostola is szobatudós és Hindenburg történelmi nagyság. A mozaik, amely kirajzolja az Ember történelmét, a vér színeiből verődik össze. Sánták, bénák és vakok brigádjai vonulnak fel a nagy körképen és a halottak torz arca az alap, amelyre felépítik Verescsagin képe után a küzdő ember szobrát, amelyen ugyanaz a mondat fog égni, ha egyszer rend lesz Európában: A Sipka-szorosban minden csendes . . .

Sopronban december 14-én lesz a népszavazás

SOPRON, dec. 10. (Eredeti távirat.) A soproni szövetségközi bizottság Sopron városában a népszavazást december tizennegyedikére, Sopron környékére pedig december tizenhatodikára tűzte ki.

SOPRON, dec. 10. (Eredeti távirat.) Az itt időző magyar és a tegnap érkezett antant katonaság szombaton délelőtt teljes díszben tisztelgett a szövetségközi tábornoki bizottság tagjai és Guillaume Árpád magyar tábornok előtt.

Davidovics Lyuba tárgyalásai is sikertelenek maradtak.

Beograd, dec. 10. (A Délbácska telefonjelentése.) A már hetek óta tartó kormányválság még a mai napon nem nyert megoldást. Davidovics sikertelenül folytatta tárgyalásait a pártokkal. Tegnap este és ma reggel Davidovics a királynál jelent meg és a válságról és tárgyalásainak eredményéről referált. Előadta mindazokat a nehézségeket, melyekkel két napi tárgyalása alatt magát szembetalálta.

Lázics Vojislav, az agrárpárt elnöke ma értesítette Davidovics designált miniszterelnököt, hogy klubja hosszas tanácskozás után úgy határozott, hogy az új kormányba semmi esetre sem fog belépni, munkájában azonban, bizonyos feltételek mellett, hajlandó támogatni.

A radikális klubnak ma délelőtt tartott ülésén újból a kormányválság képezte a megbeszélések tárgyát. Ezen az értekezleten a párt egyhanguan elhatározta, hogy **csak olyan kormányban vesz részt, amelyből Pribicevics ki van zárva.** Ettől az állásponttól semmi áron nem tángitanak.

Minden jel arra mutat, hogy Davidovics kénytelen lesz mandátumát a királynak visszaadni, mert sem koalíciós sem koncentrációs tárgyalásai nem vezethettek eredményre. Politikai körök véleménye szerint Davidovics már ma este, **de legkésőbb holnap délig vissza adja megbízatását.** Legvalószínűbb hogy az új designált miniszterelnök Pasics vagy Protics Sztoján lesz.

A német moratorium ügyében a döntés január elején lesz.

Berlin, dec. 10. (Eredeti távirat.) A Pal-Mal Gazette jelentése szerint Rathenau magával viszi Berlinbe azon közlést, hogy a moratoriumot az antant engedélyezte. Ezzel szemben a Petit Parisien kiemeli, hogy a Pal-Mal Gazette azon információja, hogy a moratorium engedélyezésének ígéretével fog Berlinbe visszaérkezni, egyelőre még korai.

London, dec. 10. (Eredeti távirat.) Lloyd George, Robert Horne és Loucheur szombaton értekezletre ültek, amelyen a jóvátételi bizottság angol tagja is részt vesz. A tárgyalások kiindulási pontja a wiesbadeni pénzügyi egyezmény és az augusztus 13-án létrejött szövetségközi megállapodás lesz. Az angol kincstári kancellár azonban már tárgyalta Loucheurral a jóvátételi kérdésnek ezen egyezményeken tulmenő szabályozásáról is. Ugy látszik, nagy vonásokban már elkészültek a megoldással, mely szerint

a wiesbadeni egyezményt kiterjesztik valamennyi antant államra, úgy hogy Németország a jóvátételi fizetés alól nagyrészt felszabadul és jóvátételi kötelezettségét nagyrészt dologi szolgáltatásokkal fedezheti. — Ezen szolgáltatások azonban semmiestre sem lehetnek nagyobbak azon részletösszegeknél, amelyeket a londoni ultimátum megszabott. Ezen alapelv azt jelenti, hogy részben revízió alá veszi a wiesbadeni egyezményt.

Hírlik, hogy az angol kabinet elvben már hozzájárult a jóvátételi készpénzfizetések elhalasztásához. A januári részlet fizetéséhez azonban, mely négy-százmillió arany márkát tesz ki, minden körülmények között ragaszkodnak. A haladék ügyében a legfelső tanács döntő értekezlete január elején lesz. Angol pénzemberek szerint a moratorium öt évre fog szólni.

Gróf Andrássy Gyula és társainak mentelmi ügye a magyar nemzetgyűlés előtt

Budapest, dec. 10. (Ered. táv.) A nemzetgyűlés ma folytatta gróf Andrássy Gyula és társai mentelmi ügyének tárgyalását. Gaál Gaszton elnök bejelenti, hogy Beniczky Ödön levelet intézett hozzá, melyben többek között a következőket írja: Rubinek István előadó tegnapi beszéde hemzseg a rám vonatkozó valótlanúságoktól. Most már nem kérem, hanem követelem, hogy megjelenhessem a nemzetgyűlés ülésén annál inkább, mert Lörinc százados vallomása is elferdítve került a nemzetgyűlés elé. — Az elnök kijelenti, hogy a levelet a többi iratokhoz csatolja. — Rassay Károly képviselő kéri az elnököt, adjon módot, hogy Beniczky kérelméről a nemzetgyűlés most határozzon, mire az elnök kijelenti, hogy ez nem áll módjában. — Ezután Somogyi István kisebbségi véleményét indokolja meg. Megállapítja, hogy Károly és felesége egy percig sem tartózkodtak Dénesfián Cziráky grófnál, kifogásolja az ügyészégi megkeresés pongyolaságát, kritizálja a nyomozást és ismerteti Borovicsényi Aladár, Károly titkárának vallomását, aki azt vallja, hogy 1921. év nyarán Budapesten járva Bethlen neki kijelentette, hogy nézete szerint a jogfolytonosság helyreállítása és a konszolidáció érdekében legcélszerűbb és legcélszerűbb lenne, ha a király visszatérne Budapestre. (Közbeszólások: De nem puccsal!) Somogyi olvassa Borovicsényi vallomását, aki azt vallja, azon tudatban volt, hogy Károly a magyar hatóságok tudtával utazik Budapestre. Elmondja, hogy Károly husvétii látogatása után többször érkezett a királyhoz bizalmas jelentés Csehországból olyan értelemben, hogy az esetleges mozgósítást mindenesetre megudják akadályozni. Amikor a román király Svájcban járt, kifejezést adott Károly előtt hálójának, hogy a fogarasi békekötéskor trónját megmentette. Ezután közölte a román királlyal, hogy célszerűnek találná, ha Bratianuval összekötöttest keresne. A francia politikusok előadásából Károly azon meggyőződést merítette, hogy a nagyantant bejövetele esetén nem fog nehézségeket támasztani.

Budapest, dec. 10. (Eredeti távirat.) A magyar nemzetgyűlés külügyi bizottsága pénteken délután tartott ülésén letárgyalta az egyesült államokkal kötött különbékeszerződés becikkelyezéséről szóló törvényjavaslatot. Friedrich István kérdésére Bánffy külügyminiszter kijelentette, hogy a budapesti cseh ügyvivő értesítése szerint a csehek nemcsak Windischgrätz herceget, hanem mindazon magyarokat szabadon engedték, akiket vele egyidejűleg tartóztattak le. A kultuszminiszter közölte, hogy a „Zöld könyv” (a Károly-puccsról) a napokban megjelenik. A bizottság elhatározta, hogy a könyv megjelenését követő

harmadik napon ülést tart, hogy a zöld könyvben megjelenő okmányokat megvitassa.

Budapest, dec. 10. (Eredeti távirat.) Pénteken este minisztertanács volt, amely után Bethlen miniszterelnök Mayer és Tomcsányi miniszterekkel megjelent a kisgazdapártban, ahol rögtönzött értekezleten vitatták meg a politikai helyzetet. Berki Gyula szóvá tette, hogy a vidékről érkező jelentések szerint mindenütt titkos társulatok vannak alakulóban, amelyeknek az a célja, hogy a következő választásokon megsemmisítsék a kisgazdapártot. A társaság élén állítólag Gömbös Gyula áll. Beszéli még az ellenzék akciójáról, amely sokkal komolyabb, mint azt egyesek hiszik.

Bethlen válaszában meggyújtotta a pártot, s kijelentette, hogy a titkos társulatról elterjedt hírek teljesen alaptalanok. Kijelentette, hogy a kisgazdapártra akar támaszkodni. Az ellenzék magatartása nem találja készületlenül, a mai helyzet nagyon hasonló szereplők dolgában az 1918. októberi állapotokhoz, de meggyújthatja a pártot, hogy most nem következik a forradalom.

A jelenlevő Gömbös Gyula felzárkóztatásában megcáfolta, a vele kapcsolatban említett híreket. A párt elhatározta, hogy a mentelmi ügyekben egységesen áll a kormány mögött.

A tisztviselői segély a közgyűlés előtt

Ujvidék, dec. 10. A kibővített városi tanács ülését Szlepcsevics főispán d. u. 4 órakor nyitotta meg. A napirendre való áttérés előtt felolvassák a belügyminisztérium legújabb leiratát, a következő négy új tanács tag kinevezéséről: Dr. Csirics Milán, Marckics Markó, Szabó János (Irsay Antal helyébe) és Faith Gyula (Faith Boldizsár helyébe.) Ezután Lákics tanácsnok felolvassa a „Liszinszki” delegált fogadásáról szóló programot és a 20.000 korona költség megszavazását javasolja a bankett céljaira. A kibővített városi tanács a javaslatot magáévá teszi.

Ezután áttérnek a napirend 2. pontjára: a városi tisztviselőknek három havi előleg kiutalása végett beadott kérvényére. — Boksán Radivoj tanácsnok felolvassa a városi tanács erre vonatkozó javaslatát, mely szerint a szükséges összeg 2 és fél millió koronát tesz ki és 288 városi hivatalnok három havi megélhetését biztosítja. Bejelenti, hogy a városi pénzügyi és gazdasági bizottság ezt a javaslatot már elfogadta, úgy hogy csupán még a kibővített városi tanács jóváhagyása szükséges.

Dr. Szvinyarev-Velicshovics javasolja, hogy a városi tanács tagok hagyják el a közgyűlési termet, miután a kibővített tanács tagjai ez ügyben rövid konferenciát fognak tartani. Az egész városi tanács erre kivonul a tanácssteremből. Dr. Szvinyarev nem találja célszerűnek a városi tanács javaslatát és azt

ajánlja, hogy a hivatalnokok súlyos helyzetén akként kellene segíteni, hogy december hóra kétszeresen kapják meg járulékaikat, úgy azonban, hogy a kapott összeget a tisztviselők ne legyenek kötelesek a városnak visszafizetni.

Tatic Pavle a városi tanács javaslatát mellett foglal állást, a kibővített tanácsnak pedig ajánlja, hogy a hivatalnok helyzetének javítása végett tegyen sürgős lépéseket és emelje fel fizetésüket. (Helyeslés.)

Ezután felszólított még: Hranilovics Jován, Ernst Lovrekovics Ferenc és dr. Adamovics István, ki megjegyzi, hogy az adófizető polgárok érdekelt sem szabad szem elől téveszteni, mert azok már így is túl vannak terhelve a magas pótdadóval. Az ügyhöz hozzájárult még dr. Mócs és Petrovics Gyóka.

Végül Hranilovics egy szűkebb körű bizottságot javasol, mely kész indítvánnyal fog a vár. tanács elé állni. E bizottságba 2-2 radikális, demokratát, szociáldemokratát és magyar-németet választottak.

A bizottság ezután egy külön terembe vonult vissza, hogy a javaslat felett tanácskozzék.

Husz percnyi tanácskozás után a bizottság visszatért, mire a tanács ismét elfoglalja helyét.

Szlepcsevics Milán főispán újból megnyitja az ülést és szavazás alá bocsátja a pénzügyi és gazdasági bizottság javaslatát a mely a tisztviselők részére három havi előlegget hoz javaslatba; ezen indítvány mellett 28 szavazatot adtak le ellene pedig 33-at. Szvinyarev javaslatát, hogy a közgyűlés egy havi fizetést drágasági pótlékképpen adjon a tisztviselőknek 34 szavazattal 24 ellenében elfogadták. Szvinyarev indítványa értelmében egy hatagyi bizottság felülvizsgálja hogy mely tisztviselők kapják meg a segélyt. A bizottság tagjai: dr. Popovics Milivoj, dr. Szekulics Milán, Popovicki Racko, dr. Adamovics István, Ziegler Ferenc és Milics Tosó.

Ezután Tatic Pavle indítványát fogadják el, hogy egy delegáció menjen Beogradba és kérje az illetékes miniszteriumokat, utasítsa a lakáshivatali, hogy 1922. április 30-ig szegény sorsuakat ne lehessen kilakoltatni. A közgyűlés Tatic indítványát egyhangulag elfogadta és felkérte dr. Mócs Sandort és Tatic Pavlet, hogy utazzanak bétfőn ebben az ügyben Beogradba. A közgyűléssel háromnegyed hat órakor véget ért.

RAKTÁRHELYISÉG

esetleg udvarhasználattal kerestetik. — Ajánlatok a Rapid hirdető vállalatához (Futoškalic 24. szám) címzendők.

1010-1-1

PANORÁMA

— A Délbácska eredeti tárcája. —

III.

Nők választójoga.

Voltak asszonyok, akik szebbek voltak a szobroknál, s akiknek szépségét istenséggé szentelte föl a görög kultúra. Voltak Cleopatrák, akik előtt alázatosan hódoltak hódító római Imperátorok, s voltak asszonyok, százan és ezren, akiknek szépsége átsugárzott évszázadok történelmének dohos homályán. Vanak szobrok, amelyekben a vonalak tökéletes szépségén semmitsem változtat az idő, amely azalatt eltemette a Fárások guláit, képek, ahol egy halvány mosoly misztikumát előtt ma is rajongva állanak a szépség sejtői, hajak, amelyek buja szépségét Tizian lánglelke örökítette vászonra, regények vannak és forró levegőjű versek milliói: oltár valamennyi, s rajta sugárzón, diadalmasan és megdicsőülten az Ős-szépség, az: Asszony.

S a sabinok asszonyaitól a lovagkor hősein keresztül a párisi utca vitriolos merényletéig kalandok szövődnek, szerelmi regények izgalmas filmjei peregnek, rabszolga, pór, politikai, hadvezér és uralkodó életébe láthatat-

lan és titkos erővel szövődik asszony és szerelem. S a mithologia Cleopától a német szentimentalizmus Gretchenjéig glória szövődik az asszony köré, aki sugárzó erejében mindenkifölötti hatalommá magasztosul. Lelke és emléke ott jár kápolnák áhítatos és titkos hívő-sén, asszony érzik virágok bódító illatában és pompázó szinorgáiban, a költő asszonyszemet lát a mentoni ég kékjének szeplőtlen tisztaságában, asszonyok emléke ihleti a zenét, amely elgyötör és felmagasztosít, a léha operettől Othello tragikumáig az Asszonyról zeng a színpad, Mária versek vannak, litániák és átokba fuló káromlások, s mindannyiak a lelkén, a szemén, a szaván és az ajkán ott a szó: Asszony. Antonius Cleopatrájától a győzelmes Napoleon Walewszka grófnőjéig a történelem a tanu arra, hogy összeszkadó országok, vajdó világok, elbukott, vagy hatalmuk árjában zsarnokló cézároknak kusza és zavart életében csak egy hatalom állott ereje teljességében meg-ingathatatlanul, az: Asszony.

A provancei dalok nem utolsó példája a Nő köré font glóriának. A görög processziókban az őserő istenének tisztelt érzés ezernyi formában megújulva ölt testet. Ős-Egyiptom félszeg asszonyfestményeitől a modern portré-piktúráig, Phydástól Rodenlig, s Tinódi Lan-

tos Sebestyéntől a modern Ady-versek vonagló asszonyimádásáig ezernyi a forma s ugyanaz a lényeg: az Asszony. Az az asszony, aki az önmaga köré áradó lelke titkos világában rejtelmes és földöntulian tisztának érző életet él. Az asszony, akinek homloka fehérebb a márványnál, szeme mélyebb a nyáréji égnél s keze bársonyosabb a bársonynál, az asszony, akinek halk hárfabugás a szava, s kacaja ezüstvirágok csilingelése, asszony, akinek nincs köze profán életünk ezernyi gondjaihoz, aki nem verejtékezhetik, nem éhezhet és nem szitkozódhat, akinek mindig felhőtlen a homloka és mindig tiszta a szeme, akinek léptei nem is érhetik a földet, ez az asszony az, akit a történelmi ember évezrek alatt az önmaga gyönyörűségére nevelt, az asszony, az: Ideál.

Ez az asszony az, aki — mert csak őrminkben osztozik, — teljesebbé és igazabbá teszi a gyönyört, ez az asszony az, akit Phidias óta szoborba vés, freskóba fest, regénybe ír és szonettekben énekel meg az Ember. Ez az asszony a szépség, a gyengédség és a földöntultság megtestesülése. Csak így szép, önmagának is csak így hódító, igaz és diadalmas másoknak. Így, a köréje font kultusz és ezernyi illúziók szent sérthetlenségében, így, amikor haja „aranyhaj”, a szeme „titkok templo-

Szakadás előtt a novisadi zsidó hitközség

Kitört a harc a cionisták és az anticionisták között. — A választási agitáció. Mit mondanak a cionisták.

Ujvidék, dec. 10. (Beküldött.) Az egész világon megindult harc a cionisták és az anticionisták között Ujvidék zsidó lakosságára sem maradt kihatás nélkül. Az ujvidéki cionisták több mint két éve igyekeznek a zsidó hitközség kebelébe tartozó zsidókat cionista szervezetüknek megnyerni, úgy a személyes agitációk, mint a sajtójuk révén, de mindezekig nagyon kevés hívőre találtak. Midőn a cionisták ilyenkor csak pirhuzsi győzelmet tudtak aratni, céljukat legcélszerűbben úgy vélték elérni, hogy a hitközség vezetőségében idézik elő a szakadást. Nem tudni, hogy ez a munka idézte-e elő a képviselőtestület, mint az előző lemondását, de tény, hogy a testület, mielőtt a mandátuma lejárt volna, mondott le. A lemondás következtében elrendelték a választást és a választási napot, — amely mintegy erőpróbája lesz a két zsidó tábornak — december 11 re, vasárnapra tűzték ki. A választás kitűzésének elhatározása után azonnal megindult az agitáció mindkét részről. Először csak a kávéházi csoportok konrádjai tartottak kimerítő előadást a barátságos preferánsz és alsós pártik ideje alatt, később azonban, minél jobban közeledett a választás terminusa, annál nyíltabban folyt az agitáció. Most már az agitátorok elveikkel hához mentek és így igyekeztek hívőket szerezni. Ilyen előkészületek jegyében fog lefolyni a mai választás a zsidó hitközség negyterében.

Ha a zsidók két pártja időközben nem talál valami platformot a megegyezésre, úgy a vasárnapi nap ismét a régi választások mozgalmasságát fogja mutatni. Nem lesznek ugyan zenés felvonulások zászlók alatt, de hangos lesz az utca, amerre az egyes csoportok járni fognak. Nem lenne stilszerű a választás, ha nem rendeznének be választási tanyákat, ahonnan majd kiindulnak a lelkes tömegek voksokat leadni. A cionisták remélik, hogy a szombatról vasárnapra virradó éjjel még sok hívőt fog nekik szerezni és ezért egy tágas helyiséget béreltek ki a Klub-kávéházban. A anticionisták viszont a választási helyiséggel szemben rendezték be tanyájukat.

Mi lehet az oka az elégedetlenségnek és annak, hogy két táborra oszlottak a zsidók, arra egy cionista vezető egyéniségtől kaptuk meg a választ, mikor az épen egy nagyobb társaság előtt agiált: Kérem — mondotta — a mi harcunk személyek ellen szól. Nem akarunk látni egyes embereket, mert azok nem tetszenek nekünk. — Különösen fájjaljuk azt, hogy a fiataloknak nem adták meg a választójogot, mert a fiataloknak legnagyobb része

ma", a hangja „virágokon hárfázó nyaréji szellő", homloka „márványbolt", nyaka „alabástrom" s keze „puha bársonypárna" Így, ez az asszony, hitek, előítéletek és illúziók drága képviselőiseinek örömszéljességében.

Bernard Schaw megtehetette, hogy a történelem nagyjait pörére vetkőztetve állította a kacagó XX-ik század elé, amelynek nagyon tetszhetett Julius Caesar ingujjában, s Napoleon foltozott alsóruhában, de követhetik-e ezt a klasszikus képmorbólt azok, akik a milői Vénuszt be akarják ültetni az angol alsóházba, hogy ott Lord Newtont meginterpellálja a kanadai gyapottermésről, vagy lehet-e, hogy Mona Lisa agitációs beszédet mondjon valamelyik külvárosi korcsmában a nyolcórás munkaidő mellett? Ha ez lehet, akkor Cleopatra beülhet szájában szivarral valamelyik népjóléti miniszteri székbe, Tizian női szónokolni fognak a leszerelési konferencián, Desdemona valamelyik mentelmi bizottságban fog hosszasan és unalmasan referálni a karlista képviselők mentelmi ügyéről és az ábrándos Gretchen átveszi a sóhivatal vezetését.

A politikai asszonyok szónokolni fognak, izgatódni és bosszankodni fognak, nyilatkozni fognak és verejtékezni fognak, s a férfi, aki most már szimpla politikai strébert és konkurrenset fog látni a Nőben, nem fog udva-

mind a mi pártunkon van. Feltétlenül bizunk a győzelemben, — mondotta tovább — de ha jelöltjeink közül legalább 12 cionistát nem választanak be, úgy — ezt tanuk előtt jelentem ki — a zsidó hitközség két részre szakad.

Czernin gróf Ausztria felosztásáról

A kormány sajtóosztálya cáfol — propaganda koholmányokkal.

Az osztrák parlamenti körökben általános feltűnést keltett gróf Czernin Ottokár nemzeti gyűlési tagnak, a monarchia volt külügyminiszterének egy nyilvános gyűlésen mondott beszéde. Ebben a volt külügyminiszter határozottan állította, hogy megbízható, komoly, sőt hivatalos adatai vannak arról, hogy a francia és a csehszlovák külpolitika szervei elsősorban, de más államok diplomáciája is, komolyan foglalkozik az osztrák köztársaság államegységének megszüntetésével és területének Olaszország, Csehszlovákia és Jugoszlávia közötti felosztásával. Ausztria felosztásának állítólagos terve már hetek óta kísért az európai sajtóban, a minap a bécsi sajtónak némely orgánuma is reprodukálták az erre vonatkozó pánszi jelentést és az osztrák kormány mind-éddig hivatalosan nem cáfolta meg a híreszteléseket. Czernin grófnak minapi beszéde sem mozdította ki passzivitásából. A szövetségi kancellári hivatal és külügyminiszter együttes sajtóosztálya azonban mégis szükségesnek vélte az osztrák kormányhoz közelálló sajtóorgánumokat informálni.

Egy újságíró érdeklődésére a hivatalos szerv a következőkben ismerette az osztrák kormány hivatalos felfogását Czernin nyilatkozatáról és Ausztria felosztásának tervéről elterjedt hírekről:

— Czernin nyilatkozata magán viseli a meggondolatlan diplomataizálás és felelőtlenség bélyegét. A volt külügyminiszter olyan színezetet adott az ő egyéni súlyának a világ diplomáciájában, mintha legalább is még mindig a régi monarchia külügyminiszteri székében ülne, akinek módjában áll a külképviseleti szervek legbizalmasabb jelentéseibe is beletekinteni, vagy mintha az ő külön magándiplomáciai szervei megbízhatóbbak, lelkiismeretesebbek és hitelesebbek lennének a köztársasági kormány külképviseleti szerveinél. Czernin grófnak e szerepbeni tetszelgése nagyfokú túltengése a hiszágunk és veszedelmes kárfokozó fontoskodása, mert nyilatkozatával Czernin — bár nem tudatosan — de egy volt külügyminiszternek meg nem bocsátható könnyelműséggel és meggondolatlansággal, mégis az osztrákellenes propaganda alá adott lovat. Kétségtelen ugyanis, hogy Ausztria felosztása tervének hírért az osztrákellenes propaganda dobta az európai közvélemény elé és kétségtelesen, hogy a soproni népszavazással kapcsolatban, osztrákellenes hangulatkeltési céllal.

Ugy halljuk, hogy a hatóságok minden biztosító intézkedést megtettek esetleges incidensek megakadályozására, melyek az izgatott hangulatból következhetne, nem tekinthetők kizártaknak.

Sepsi Fest Tisztit
Futaki (Jevrejska-)utca 9.

AMERIKAI BAR ORFEUM

Világvárosi műsor. — Alaska, Thueys, Pártos atb. Probat—Massaryk salonkvartett. — Kezdeté este 10 órakor. 1749

Finoman örölt német kö-

SÓ mindegy mennyiségben kapható 1968-4-12
OFNER TESTVÉREK
Novisad, Futoska-utca 19. sz.
Telefon: 3-27.

méter, amennyivel — ötezer év óta — a föld felett járnak az asszonyok. Szétfoszlik minden illúzió és glória, amivel Ember és Művész ennyi idő óta körülfonta önmaga gyönyörűségére az Asszonyt. A szobrász szét fogja törni művét, s a költők tüze fogják vetni versüket, a görög szobrok lefordulhatnak talapzataikról, s akik az örök asszonyról írtak nagyszerű regényeket, családottságukban öngyilkosságot fognak elkövetni. Az asszonyok idegesek lesznek, zsörtölődők, gorombák, veszekedők, éhesek, fáradtak, izgatottak, kimerültek, csunyák és kiállhatatlanok, egészében véve, olyanok mint mi.

Csak asszony lehet az, aki ezt meg nem érti. Asszony, mindegy, hogy Pankhurst asszonynak hívják-e, vagy Schlachta Margitnak. Letépik illuzióikat és leoperálják a férfi szemérről a hályogot, hogy megfosszák önmagukat a hódolóktól és a hódolókat attól a sok gyönyörtől, amelyet évezredek művészelkei sejtettek a saisi fátyol mögött. Vajjon az asszonyoknak, vagy a férfiaknak jó-e tudni, hogy a saisi fátyol mögött nem volt semmi?

Bizonyosan az vétkezik a legnagyobbat az emberiség ellen, aki megfosszja az illuzióitól. Vajjon mikor fogják egyszer a Vénuszok megverni Pankhurst asszonyt és követőt?

(cs. g.)

Az angolok és a Dunagőzhajózási-Társaság

Bécs, dec. 10. (A Délráccka bécsi szerkesztőségétől). Mint jó forrásból értesülünk, az angol hajózási csoport, amely a dunai forgalomban érdekelt van, az utóbbi időben erősen megszaporította Dunagőzhajózási részvényeinek számát. A részvények megvétele össze függ az aral a döntőbírósi ítélettel, amely szerint a Dunagőzhajózási Társaság 6 és fél millió svájci frank kárpótlási összegben részesül. Ha ezt az összeget felosztjuk az egyes részvényekre, úgy mindegyikre 65 frank, vagyis 70,000 osztrák korona jut. Tekintetbe véve a társaság kedvező vagyoni állapotát, amelyhez a megmaradt nagy hajópark, a pécsi szénbányák és a Pécs—mohácsi vasút is tartoznak, a társaság részvényei 30.000 koronával nagyon alacsonyan vannak értékelve. Hogy a 6 és fél millió frankos svájci kárpótlás nem sokára esedékes, annak bizonyítéka az is, hogy Csehszlovákiában miat már jelentették — erősen készülődnek a Csehszlovák—EIBA és Dunagőzhajózási Társaság megalapítására. Az alapítke 250 millió cseh korona lesz, ehhez járul 50 millió állami és 50 millió bankhitel. 350 millió cseh korona a mai árfolyam mellett 25 milliárd osztrák koronának felel meg, míg a kárpótlás csak 7 milliárdot tesz ki. Amint a döntőbírósi ítélet végrehajtására kerül a sor, az angol csoport rögtön megkezdi nagy tervének végrehajtását. Értesülésünk szerint a Dunagőzhajózási Társaság rokonüzemek, többek közt a Mitropa bevonásával nagy Holding-társaságot akarnak létesíteni, a részvények névértéke legalább 10 vagy 12 1/2 fontra fog szólni. Azonkívül tőkefelemelést is terveznek, minden új részvényét 5 fonttal. Az angol csoport még továbbra is erősen vásárolni fogja a Dunagőzhajózási részvényeket, annál inkább, mert alá akarja ásni a Boden-kreditanstalt tulajdát a társaságnál. A Boden-kreditanstalt ma inkább tenér a Dunagőzhajózási névre, mint támogató. Eddig is a társaság 3 1/2 milliárdos értékeit kezelte és most meg fogja kapni a 6 és fél millió svájci frank kárpótlást is anélkül, hogy csak valamiféle kompenzációt is nyújthatna. Az angol érdekeltég most maga akarja átvenni az uralmat a Dunagőzhajózási felett, esetleg egy bank úján. Nehézzen hihető azonban engedni kiemelni magát a nyeregéből és bizonyára szintén erősíteni igyekezik majd pozícióját nagymennyiségű részvények megvásárlásával. A majorizálási harcokkal és a várható változásokkal kapcsolatban az a hír is járja, hogy Csatárynak, a jelenlegi vezérigazgatónak állása megrendült, minthogy túlságosan össze volt nőve az eddigi rendszerrel.

Magyarországon megszűnik a sajtócenzúra.

Budapest, dec. 10. (Eredeti távirat.) A péntek esti minisztertanács a sajtócenzúra megszüntetése tárgyában konkrét határozatot hozott és felhatalmazta a miniszterelnököt, hogy a cenzúra megszüntetéséről rendeletekkel intézkedjék. A sajtójog új elvei a következők: Minden előzetes sajtóvizsgálat megszűnik és az ugynevezett sajtótájékoztató bizottság feloszlik. A sajtójog és sajtórendészet terén az 1914. évi sajtótörvény érvényes, amelynek értelmében a kolportázs jog tárgyában a legfőbb fokozat a belügyminiszter intézkedik, akinek joga van az állami érdekelt vagy a közrendet veszélyeztető sajtótermékek kolportázs jogának megvonására. A rendet a sajtójog terén a kivételes hatalomnak két intézkedését tartja fen: az egyik szerint az állam érdekelt és a közrendet veszélyeztető lapot a kormány betilthatja, a másik szerint pedig ugyanilyen irányú külföldi sajtóterméket az ország területéről kitilthat. Új lapok indítása továbbra is a kormány hozzájárulásától függ. A rendelet már a napokban jelenik meg.

— Kedélyes táncestély lesz szombatnó 19. évi szépségverseny, táncverseny és különféle szórakozással egybekötve a Célióvész egyesület dísztermében. 2006

HIREK.

— **Elitették a bécsi fosztogatókat.** Bécsi tudósítónk táviratozza: Az országos büntető törvényszék ma a 25. ik tárgyaláson foglalkozott azon 46 vádlott büntijével, akiket a december eleji bécsi fosztogatáskor letartóztattak. A fosztogatást valamennyien tagadják és azt állítják, hogy véletlenül sodródtak a tömegbe. A vádlottakat két hónaptól tíz hónapig terjedő súlyos börtönrre ítélték.

— **Nagy lopás Beogradban.** Beogradból telefonálják: Az elmúlt éjjel Sakics Milutin divatárkereskedésébe (Knez Mihajlova-utca) ismeretlen tettesek betörték és 100.000 dinár értékű árut vittek el.

— **Letartóztatott ezüstcsempész.** A szarajevói rendőrség tegnap egy Papa nevű zsidó kereskedőt tartóztatott le, akinek 34 kilogramm ezüstcsempéz, 20 kilo ezüstöt és 1500 dollárt találtak. A pénzt elkobozták.

— **Ma vasárnap délután pont 3—6-ig és este fél 7-től fél 11-ig vendég táncgyakorlat a Célióvész egyesület dísztermében. 2005**

— **A Juda Makkabi Sp. E.** szokásos vasárnapi 5 órai teadélutánját e héten kivételesen az Elite tabarin helyiségében tartja meg. 2003—1—1

— **Meghívás.** Ezenel felhívattak a novisadi háztulajdonosok, hogy f. évi december hó 18-án délután 3 órakor a „Sloboda” szálloda nagytermében megtartandó értekezletre megjelenni sziveskedjenek. Az értekezleten a most revizió alatt lévő lakásrendelet tekintetében fog rezolúció hozatni. Az értekezlet határozni fog abban a kérdésben, vajjon a novisadi háztulajdonosok csatlakoznak-e azon rezolúcióhoz, melyet a beogradai háztulajdonosok f. évi december hó 4-én hoztak. Felkértnek az összes háztulajdonosok, hogy ezen gyűlésen saját érdekükben minél nagyobb számban jelenjenek meg. Az Intéző bizottság. 1999—1—2

— **A J. Makkabi Sp. E.** szokásos vasárnap 5 órai teadélutánját e héten kivételesen az Elite tabarin helyiségében tartja meg.

— **A karácsonyi ünnepek az ajtó előtt vannak itt az ideje tehát, hogy a karácsonyi ajándékait mindenki beszerezze. A Nisevics Száva novisadi vaskereskedő cég jól szortirozott óriási készlettel rendelkezik, az árak igen mérsékelték, a kiszolgálás gyors és pontos, vétel kényeszer nincs. Ott mindenki megtalálja a legpraktikusabb és legalkalmasabb ajándék tárgyat, dus választékban. A konyha részére: Zománczott és alumínium edények, sárga réz mozsarak és habütök, közönséges és valódi bosznial kávé darálók, valódi Berndorf Alpaka, valamint közönséges acél és nickel evőeszközök nagy választékban. Balance valamint óra-mérlegek, vasalók, husdarálógépek minden nagyságban. Valódi Solingeri kések, acél áruk stb. Továbbá: zománczott mozdósasztalok, valódi agyag kő mozdó készletek, csinos karbid lámpák, valódi sárgaréző függöny tartók, sárgaréző rudak (vit-rágók), hajszűtő vasak, borotvák, ugyszinte eredeti folyton égő Meteor kályhák, takaréktűzhelyek chamott falazással több évi jóállás mellett. Végül vadászurak részére seret, tölte-nyek, hüvelyek, puskapor stb. (1979-1-6)**

— **Eljegyzés.** Grünberger Irénke (Novisad) és Morberger Ede (Novesove) jegyesek. Minden külső értesítés helyett. 2001

— **Nagyobb segély a Munkásbiztosító pénztárnál.** A Novisadi Kerületi Munkásbiztosító Pénztár értesíti tagjait, hogy 1921. évi november hó elsejétől a táppénzsegély összegét 15%-al és a segélyezési időtartamot pedig 26 hétről 52 hétre emelte fel.

— **Szegfü vagy Chrysanthenumból** készült megyasszonyi és alkalmi csokrok, koszoruk, virágkosarak izléses kivitelben Horváth kertgazdaságban (Darányi telep 21.) készülnek. Telesckl-utca 9. szám alatt is megrendelhető. (Schulz-üzlet).

— **Filmbemutató.** A „Stella Filmvállalat” (Fntaki ut 8—10.) vasárnap délután 3 órakor mutatja be a sajtó meghívott képviselői előtt a „Judás fia” című hatalmas filmregényt, amely a Corvin filmgyár remek újdonsága. A bemutatón érdeklődőket is szívesen látunk, akik déli 12 óráig jelentkezhetnek a vállalat irodájában.

— **Felemelik a magyar posta és távirtdiájszabást.** Budapesti tudósítónk táviratozza: A kereskedelemügyi miniszteriumban pénteken este megtartott szakértekezleten Kolozsváry államtitkár bejelentette, hogy a postal-, táviró- és telefondíjszabást 1922. jan. elsejétől kezdve a következőképpen fogják felemelni: Belföldi levél portója 2 korona 50. Csehszlovákia és Romániába 4 kor. 50, egyéb külföldi államba 6 kor. Nagymértékben fogják emelni a lapok portóját és expresszdíját is. A sürgöny szódija belföldi forgalomban 2 kor. 50, külföldi forgalomban Ausztriával, Jugoszláviával, Csehszlovákiával és Romániával 6 korona. A díjminimum 60 korona. A fővárosban az évi telefondíjfejtés 4800 korona. Az interurban beszélgetés díja: Wienel 75, Berlin 150 korona.

Tőzsdéi árfolyamok.

Beograd, dec. 10. Márka 34.675, osztrák korona 1275, lei 5375. Devizák: Páris 520, London 280, Genf 1300, Milano 296, Prága 77, Berlin 34.65, Bécs 1.75, Bukarest 44.15, Szófia 47, Budapest 8.75.

Zürich, dec. 10. Nyitás: Budapest 6250, Berlin 265, Newyork 517, London 2122, Páris 3990, Milano 2265, Prága 505, Zagreb 200, Varsó 15, Bécs 16, belyegzett osztrák kor. 10.

Budapest, dec. 10. Magánforgalomban dollár 758, márka 418, lei 580, szokol 895. Bécsi kifizetés 12, Prága 892.50, Berlin áru 397.5, Milánó 33.25.

— **Novisadi terménytőzsde** hivatalos jegyzései december 10-én. Bánáti buza 78 kg, 2 1/2% ab Kikinda vidéki kőtés 1410, bácskai zab par. Zombor kőtés 840, bácskai zab, ab Palánka vidéki kőtés 850, bácskai új tengeri ab Novisad vidéki, januári kőtés 1035, bánáti új tengeri kőtés 1000, korpa zsákkal ab Bácska kőtés 650. Irányzat szilárd.

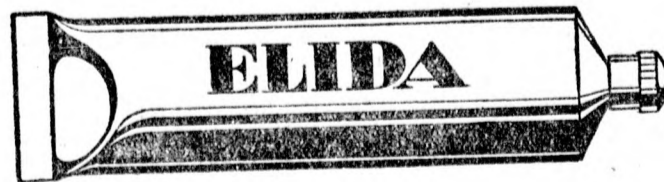
Orosz-csehszlovák kereskedelmi tárgyalás.

Prága, dec. 10. A csehszlovák-országi tárgyalások már befejezésük felé közelednek és sikerrel kecsegtetnek. A lapok véleménye szerint, a prágai csehszlovák kormány hivatalosan is elfogja ismerni a szovjetkormányt.

Általánosan elismert és a foggyógyászat kitünőségei által melegen ajánlott az ELIDA-Fogkrém

1856-1-2

Vigyázzon a márkára.

Kezdem megszokni Amerikát...

Newyork, 1921. december. Már szinte látom a kedves olvasó ajkbiggyesztését. „Hőhő, kezd meg szokni Amerikát! Hát az is valami? En is megszoktam hamarosan... Könnyű a jót megszokni.”

Pedig hogy mennyire nem így van! Mert először is nemcsak a jókat kell megszokni, (azzal már csak volnék valahogy) hanem ez az az ország, ahol — fentartás nélkül — mindent másképp kell csinálni és minden éppen megfordítva van, mint otthon, vagy akár egész Európában.

És ebbe bizony igen nehéz beélni magunkat nekünk, jámbor bevándoroltaknak. Az amerikai ember persze másképpen nézi a dolgot: ő is azt mondja, amit én, de azt is fordítva:

— Minden úgy van jól, ahogy én csinálom!

És amikor elmondok neki egyetmást arról, hogy nálunk Európában hogy van, akkor elborzad és megesküszik, hogy soha sem tudná megszokni azt a furcsa életet.

Neki igaz van. O valóban nem tudja megbarátkozni az európai „módszerekkel”, de nekem valamivel könnyebb.

Nehéz megszokni, hogy a gyermeket — ha megszületik — nem rakják pólyába, hanem egyszerűen kis ingecskét adnak rá és az apróság fekszik a kis kocsiban miut egy nagy. Neki persze ezt nem nehéz megszokni, mert még másképp nem próbálta.

Nehéz megszokni, hogy a gyermeket az utcán nem az anya tolja a kocsiban, hanem mindig az apa. (Néha van csak kivétel, amikor nem az apa, hanem a — férj. De ez más lapra tartozik.)

Nehéz megszokni, hogy az étkezést, — eltekintve attól, hogy este van az ebéd — gyümölcsrel vagy diunyével kezdik, aztán jön a főbbi. És azt is nehéz megszokni, hogy a „többi” az mindig jön, tehát naponta van has, főzelék, s minden.

Nehéz megszokni, hogy ha bemegyek egy üzletbe, soha nem köszönnek nekem. De

ha én megelégedezem magamról és köszönetet mondok, az se baj. A kereskedő azért mégse köszön. Megveszem amire szükségem van, fizetek és kimegyek a boltból, mint egy kis kutya. Megint nem kell köszönnöm és nekem se köszönnök. Se azt, hogy jónapot, se azt, hogy bejötttem venni valamit. Ez egyike azoknak a dolgoknak, amelyekről azt hiszem, hogy csak azért van így, hogy fordítva legyen, mint Európában.

Nehéz megszokni, hogy a kereskedők hallatlanul tisztességesek. Ha a fűszeresnél veszek egy tucat tojást (itt tucatlonként adják nem darabonként vagy párszámra) és kettő rossz belőle, akkor visszavihetem és a kereskedő nem mondja, hogy ja, én nem lakom benne, én is úgy veszem, — hanem szó nélkül kicseréli és bocsánatot kér.

Nehéz megszokni, hogy a pézsnak hallatlanul nagy a becsé és az értéke. Itt nagyon érdemes takarékoskodni, mert minden megtakarított centért lehet valamit venni. Egy másfél font sulyu napilap (Times, World stb.) ára 2 cent, az automatákban egy egy centért egy karkát, csokoládét kapni... Nő és a ráadás? Ki emlékszik még erre a szóra? Csak az aki hangversenyekre jár és a szegény megízadt zongoraművészől üdvölte követeli a Chopin: „Sturm-étűdöt”. De itt a ráadás még a régi értelmében is divk. A fűszeresnél 2—3 dolláros vásárlásnál már kijár egy kis ajándékcsomag. Mikor a butoromat vettem, ráadásul kaptam egy konyhaasztalt és két fehér szék. Hát nem nehéz ezt megszokni.

Vagy példánul azt hogy a villamoson nem néznek bele az újságomba? (Itt viszont meg kell vallanom, hogy én még néha belenézek más újságjába, de aztán elszégyellem magamat. Pedig otthon a villamoson milyen természetes volt ez... Régi „jó” idők!).

Igen nehéz megszokni, hogy a newyorki ember, kereskedő, vagy üzletember — nagyon pontatlan. Nem mintha az európai ember pontos volna, hanem azért, mert erről meséket regéltek nekünk otthon, hogy az amerikai ember a pontosság mintaképe. Nos, igen, de viszont azt mondják itt, hogy a newyorki az

nem amerikai, és Newyork — nem Amerika. Az igazi, west-amerikai ember gyűlöli Newyorkot és tücsköt-bogarat kiabál rá. Hogy Newyorkban egész Európa salfaja gyűlt össze, vegyes nép, nem érdemli meg, hogy amerikai-nak nevezzék. No tessék! Most kisl, hogy nem is vagyok Amerikában. Ne legyenek meglepve, kedves olvasóim! ha azt olvassák rólam, hogy Newyorkból kivándoroltam — Amerikába. Egyszer már mégis meg kell néznie „magamnak” azt az Amerikát...

Van itt még egy speciálitás, a mi talán sehol Európában nem látható. Akárhányszor látni — különösen az esti órákban — hogy egy „illető”, valami ismeretlen „pasi”, megjelenik az utcákon olyanfajta kis létrával, a milyent a könyvesboltokban használnak. Amolyan kis lépcsőféle. Az illető felül rá és elkezd szónokolni. Néha egy fogpasztárolt beszél hallatlan lendülettel, néha egy új nadrágtartót demonstrál, de azért mindig meg kell állni, ha ilyet lát az ember, mert bizony előfordul, hogy politikai beszédet tart és ilyenkor alaposan megmossa Harding fejét. Hogy így, meg úgy, hát ezért választottuk meg, hogy most ezt a bajt zudítsa a fejünkre? Jól vigyázzon az elnök ur, mert...

Avagy nem különös, hogy a postán kívül itt semmi se állami intézmény. Táviróhivatalok újságokban hirdetnek, hogy náluk 5 centtel olcsóbb egy kábel Európába, mint a másikonál. Még azt is mondja, hogy jobb kábeleket továbbít. A vasutak mind magánüzletek, a dohányárúsítás szintén, sőt még a telefon is.

És végül: tegnap láttam egy amerikai nőt, amerikai tájfelvétellel, a melyben egy szerelmes pár kirándul a zöldbe. Csirkét esznek, hidegen, egymás szemébe néznek — melegen és a férfi kihámozza a csirke jellegzetes mellcsontját és átnyújtja a nőnek. Megfogják mind a ketten és a kisl a nagyobbik fele marad, annak a gondolata teljesül... Hát nem csodálatos? Ötezer mérföldnyire tőlünk a szerelmesek — csirkecsontot törnek...

Nem is olyan nehéz megszokni Amerikát.

Balkan és Mosinger

Zagrebi Filmvállalatok Egyesített Novisadi Fiókja.

Tisztelettel értesítjük t. üzletfeleinket, hogy egyesült fiókunkat újonnan átalakított és újonnan berendezett iroda helyiségünkben **Novisadon,**

(**Željeznička ulica 7. szám**) alatt **december hó 1-én megnyitottuk** és annak vezetésével továbbra is

Löwenberg Jenő urat biztuk meg.

Felkérjük igen tisztelt ügyfeleinket, hogy forduljanak bizalommal fentnevezetthez és hangsúlyozzuk, hogy csakis elsőrangú, feltétlen sikert jelentő filmeket hozunk forgalomba. A sok egyes filmen kívül a következő gyártmányokat hozzuk az alanti főszereplőkkel: Harry Piel, Eddy Polo, Ossy Oswald, Fern Andra, Olaf Fönns, Gunar Tolnäs,

Mia May, Jannings Schünzel, Heila Moja, Lya Mara, Zellink, Max Landa, Harry Liedtke, Priscilla Dean, Milton Ross, Mary Walkamp, Pearl Withe, Max Linder, Hanny Weisse, Grit Hegesa, Hans Mierendorff, Charlie Chaplin, Werner Krauss, Petrovics Szvetiszláv, Lenkeffy Ica.

Cirkus King,
Brača Karamazoff,
A bestiák ura,
Anna Karenina,
New York lebutjai,
A 4 ördög cirkuszelőadása (Uj kép)
A fejnélküli lovas (Harry Piel)
A titokzatos tör (Eddy Polo)
A hegyek fia (Harry Piel)

A rádium titka (amer.)
A halálfej légio (amer.)
„gy őriási cirkuszfilm”,
A sfinx titka,
Danton,
Salto Mortale,
Barrada elnök,
Az éjjeli őrjárat,
Carpentier Dempsey,

Ámor,
A genuai összeesküvők,
A farsangi mámor,
A megfagyott gyermek,
1001 éjszaka,
Walewska grófnő,
Bombay titka,
Erotikón,
A filmszínésznő naplója, stb. stb

Szives támogatást kérünk kiváló tisztelettel

a Balkan és Mosinger Zagrebi Filmvállalatok Novisadi Fiókja. Telefon 333

Take Jonescu cáfolja a personáluniót

Berlin, dec. 10. A Vossische Zeitung több közleményben foglalkozott a román-magyar personálunió kérdésével. Ezek közt bukaresti tudósítójának egy levele is szerepel. A berlini román követség most közleményt helyezett el a Vossische Zeitungban, mely a lap közlését tagadásba veszi. Mint e közleményből kitűnik, a personálunió cáfolatával egyenlő fontosnak lászik annak a felelésnek a cáfolata is, mintha Románia meg akarta volna a kisantantot bontani.

Nem felel meg a valóságnak, hogy akár Románia, akár éppen Take Jonescu valaha is gondolt volna a Magyarországgal való personálunióra. Ilyen kapcsolatot olyan képtelenség lenne, hogy értelmes ember nem eszelhetné ki. Nem felel meg a valóságnak az sem, hogy Take Jonescu „kisantant politikája” valaha is arra gondolt volna, hogy Magyarországot fel kell venni a kisantantba. Take Jonescu többször mondta és most is megismétli, hogy csak a háború győztesei közt természetes és lehetséges a szövetség. Bizonyoság erre az a cikk, melyet Take Jonescu a november elsején Revue de France-ba írt, amelyben újból kifejtette ezt az elvet és megemlítette, mennyire abszurd még a gondolat is, hogy Magyarország vagy Bulgária főlvétessék a kisantantba. Take Jonescu Görög és Lengyelországra gondolt és sikere volt is, mert abban az időben történt meg a közeledés Csehország és Lengyelország között.

A Vossische Zeitung avval közli ezt a nyilatkozatot, hogy bukaresti jelentésének alapján bizonyosan tények voltak.

CSERÉPKÁLYHÁK és TAKARÉKTŰZHELYEK

átráskat és javítását felalóság mellett legokosabban vállálja **ÖKRÉSZ SÁNDOR** cserepékálynás, Novisad, Firtoska-úlica 46. szám alatt

REGI festményeket
REGI tegyereket
REGI igazi antik-tárgyakat
REGI történelmi fontosságú tárgyakat
REGI arany, ezüst, bronz és porcellánat vesz

AMERIKAI ÁRUHÁZ

2011-12 Novisad, Kraj Aleksandra-úlica 52. sz. alatt

Razzia a bécsi bíróságokon

Janiga asszony orgiái - Pásztoróra egy badeni szállóban - Svájci leány nadrágban

Bécs, dec. 9. (A Délbácska bécsi szerkesztőségétől.) Érdekes olykor-olykor egy kis „razziát” tartani a bécsi bíróságokon. A „császár város” leromlott erkölceit semmiféle illesztrálja jobban a boitánykrónika bíróság elé kerülő eseteinél. Ma egy ilyen kis „razzia” során bevetődtem a fűnhausi kerületi bíróságra. Egy feltűnően elegáns asszony ül a vádlottak padján Kissé ugyan már elvirult, de azért még mindig szépnak mondható. Balzac harminc éves asszonya. Janiga Anna a neve, egy lengyel nagyiparos elvált felesége.

Janiga asszony, akinek öt szobás lakása van, két szobát a nyáron kiadott két fiatal hivatalnoknőnek: Kalmert lisenek és Jork Gabbynak. A két leány egyetemet végzett, tanulmányait csak azért szakították félbe, mert szükségük volt a keresetre. A két leány azonban csakhamar megállapíthatta, hogy Janiga asszony életmódja egyáltalán nem mondható fedhetetlennek, mert állandóan férfi látogatókat fogad és egyáltalán nem titkolta, mi történik egy ilyen látogatás tartama alatt. Később azután Ilse Kalmert „barátságába” fogadta és állandóan azt hajtogatta előtte, hogy nagyon ostoba dolog tőle theát és kenyeret vacsorázni, mikor ő — aki hozzá képest öreg asszony — olyan jól él. Janiga asszony „anyai intelmei” eredmény nélkül maradtak. A két leány igen szeretett volna a lakásból kiköltözni, de a rettentős lakásinség miatt nem találtak új hajlékot. Egy napon azután Janiga asszony, aki mintha felhagyott volna csábítgatásaival, megkérte Ilse Kalmert, kísérelje ki őt Badenbe. A leány megette. Janiga asszony egyenesen egy szállóba ment, ahol már két török herceg várta őket. Az egyik egy nyolcvanasztendős aggastyán, a másik egy fiatal ember volt. Miután a szálló barjában a

leányt leittatták, a fiatal herceg felvezette szobájába és — reggel 500 koronát adott neki utiköltség megtérítés fejében. A leány, mikor kijőzanodott, tudatára ébredt, mi történt vele és feljelentette Janiga asszonyt kerítésért. A mai tárgyaláson a leány kisirt szemmel jelent meg és elcsukló hangon bizonyította, hogy Janiga asszony lakását is találka helyként használta fel. A bíró Janiga asszonyt rövid tárgyalás után két havi fogház büntetésre és azután Ausztriából való kitoloncolásra ítélte. A török hercegek udvari szállítónője hangos sikollyal vette tudomásul az ítéletet.

A VII. kerületi bíróságon is egy érdekes tárgyalást hallgattunk végig. A svájci követség katonai attachéjának, Müller századosnak tizen-nyolc éves leánya a nyáron nadrágban jött haza hajnali sétalovaglásáról. Több suhanc utána futott és gunyos kifejezésekkel aposztrofálta a nadrágban levő fiatal hölgyet. Müller kisasszony mielőtt házuk kapuján befordult, lovagló ostorával ütési mért az egyik gunyolódó és utána szaladó suhanc hátra. Néhány munkás, aki ennek a „durva inzultus”-nak tanuja volt, rögtön a leány ellen fordult. Az egyik, egy Molnár Győző nevű emigrált kommunista rögtön hatalmas beszédet mondott, amelyben „felhívta a proletárokat, ostromolják meg a házat”. A helyzet már igen fenyegető volt, amikor megjelent néhány rendőr és feloszlatta a Molnár szónoklatára immár mintegy száz főre felszaporodott tömeget. Müller kapitány Molnárt, akit a rendőrök igazoltattak, feljelentette felbujtásért. A mai tárgyaláson Molnárt négy heti fogházra ítélték.

Ennél a két esetenél talán még jobban illusztrálja Bécs erkölceit, hogy egyik sem volt megírva a bécsi lapokban. Itt az ilyeneket már megszokták. Unalmas róluk írni... (sz. p.)

A kommunista-párt bomlása

— A Délbácska ungvári tudósítójától. —

Ugy a külföldi, mint a belföldi lapok napok óta állandóan foglalkoznak a bolsevisták marakodásával. Németországban dr. Lenun brosurában ismételtelen leleplezte a biztos rejtékhelyeken tartózkodó orosz ügynökök katasztrófákat előidéző munkáját. A németországi bolsevista-puccs száz és száz becsületes munkásember életébe került, de meghozta gyümölcsét, mert azóta a németországi bolsevistapárt napról-napra veszíti a talajt. Ausztriában a magyar bolsevikok a Moszkvából érkezett két és fél kiló aranyon összeveszttek. Moszkvából Kun Béla befolyásolására Vágó Béla kapta az aranyat és ezzel a hatalmat, aki cimborás részársaitól úgy szabadult meg, hogy a nemes lömből nem adott nekik. Emiatt törzsekre szakadtak és most egymásról kivallják az igazat. Szlovénzkoban azok az emberek, akik a berlini és bécsi machinációkról tudnak, egyre másra hagyják mocsárban a bolsevikieket és lelkiismeretük követve, a munkásosztály elé tárják a leg evésbé sem tisztakézű vezérek munkáját.

Erről a bomlási folyamatról a magyar munkásmozgalom egyik vezére, a szociáldemokrata párt régi tagja, a következőket mondta:

— A bolsevisták belső marakodása nem érdekkel, mert a munkásmozgalom fejlődése szempontjából nem bír értékkel, ez mindössze annyi figyelmet érdemel, hogy pusztulásuk gyorsabban fog bekövetkezni.

— A gondolkozó ember számára pro-

bléma az, hogy mikor mindenki előtt nyilvánvaló az orosz bolsevisták — Leninék maguk sem csinálnak belőle titkot — teljes kudarca, akkor még mindig vannak emberek, akik az orosz bolsevik módszert és ideológiát pláncálják. Annál csodálatosabb ez, mert ezek az urak tulajdonképpen szociáldemokrata tevékenységet fejtenek ki. A bolsevizmus frazeológiáját alkalmazzák, a szociáldemokrácia szervezeteivel visszaélve. Ezek a tények alkalmasak arra, hogy a munkások, függetlenül az orosz bolsevizmus bukásától, meglássák azt, hogy velük néhány lelkiismeretlen egyn csufot iz és végre megtalálják azt az utat, amelyen haladniuk kell. A bolsevikieknek ma még a szociáldemokraták által alapított és általuk lebecsült szervezetek adnak életereőt. Nem sokára azonban az általuk elbolondított munkásság visszatér az amszterdami internacionáléhoz. Evvel — habár lassan — de lépérel lépésre haladhat majd előre a munkásmozgalom és a kenyerért való küzdelem mellett a szakszervezetek a proletárokat nem uralkodásra, hanem műveltségre és közhasznú tudományok elsajátítására fogjuk oktatni.

— Ami Magyarországot illeti, a kiszolgált bolsevikiek sohaem merészkednek majd haza, mert bármennyi keserűség él a magyar munkásban, sohaem felejtetheti el, hogy ennek szülője tulajdonképpen a vörös rémuralom volt. A magyar munkásság mérhetetlen gyűlölettel és felháborodással viseltetik a vörös diktatura megteremtői ellen.

RAPID HIRLAPTERESZTŐ ÉS HIRDETŐ VÁLLALAT NOVISAD
FUTOŠKA-ULICA 24. — TELEFON 2-76.

Hirdetések	Könyvek,	Hírlapok,	Kltsék, plakátok	Divattlapok,	A novisadi Almanach
felvétel bármely bel- és külföldi lap vagy sajtótermék részére	hírlapok, folyóiratok és egyéb nyomdai termékek sajtó alá rendezése és kiadása	könyvek, divattlapok, naplók, folyóiratok és egyéb nyomdai termékek bizományképviselete	tervezése és elkészítése minden alakban és színben	a legújabb női és pári női, férfi és gyermekdivattlapok állandó nagy raklára.	RURIR Közgazdasági hetilap, SPORTHÍRLAP kiadóhivatala 1921-11

MŰVÉSZET.

Tizezer koronába kerül naponként az Amerikai Bar Orfeum műsora. Nagyvárosi színpadok nem költenek ennyit egy műsorra. De a nagy összeg, amit ilyen kiadásokra fordít az orfeum, nem történik hiába. Azok az attrakciók, amelyek esténként fellépnek, teljesen magukkal ragadják a közönséget. Két főösszevétel, mindenből a legjava. Az akrobata- és tánc-számok fővárosi szinten vannak és minden egyes szereplő már maradandó sikereket aratott a kontinens minden nagy városában. A kiváló programban talán a legnagyobb siker a két Thulwey. Amit ez a két akrobata produkál estéről-estére, az már a lehetőségeket is felülmúlja. Szépségesen gyors mutatványaik valósággal trappirozzák a közönséget. A többiek mind egyenként és összesen hozzájárulnak ahhoz, hogy városunk emelkedő szórakozóhelyének közönsége kellemesen töltsön el néhány órát. A The Fleits zeneakrobaták eredeti munkája, Pártos kitűnő tánc, Alaska csodálatos táncosnő imitációja, Max Hoffer eredeti humora, Paffke-Puffke kacagtató kettőse és a mondain- és akrobata-táncok egész tömege teszi élvezetessé az orfeum december havi ünnepi műsorát.

— Pártos Jenő, az Amerikai Bar Orfeum rendezője és táncművésze a legújabb táncokból: Schimmy, Foxtrott, Valse Francais stb. magánórákat ad.

KERTÉSZET.

Az árnyékolásnak

rendbéli célja között legfontosabb az, hogy segítségével a talajnedvességet az elpárologástól megóvjuk; ezenkívül az árnyékolás által a talajnak még némi táplálékot is nyújthatunk, továbbá megakadályozzuk vele azt, hogy esőzések a sár az alatt álló gyümölcsökre (pl. szőlő) felfröccsenjen és végre a gyomok szaporodását is gátoljuk vele. Árnyékolásra használnunk elkorhadt száraz istállótrágyát, kenderposzort, pázsitról kaszált füvet, zsuzsalmából készült szecskát, trágyával már előzetesen megöntözött polyvát, mely utóbbinak használat előtt át kell erjednie, hogy a gyommagvak elpusztuljanak. Az árnyékolásra szánt anyagot május hónapban, midőn a tél nedvesség már apadófében van, mindig kapálás után hirtűnk el a föld felületére. Kenderposzortját és ezalmaszecskát ott használunk, ahol a növényeket a csigák rongálják, mivel ez anyagok nyálkás testükre tapadva, távozásra késztet őket.

SPORT.

Rovarszerző: Nemes Károly

A francia szövetség a durva játék ellen. A párizsi szövetségi labdarugó kerület legutóbb tartott ülésében, amelyre az összes szövetségi bírakat is meghívta, a következő határozatot hozta: Minden brutális játék, vagy tettek miatt a játékból kiállított játékos automatikusan legalább nyolc napra a kiállítás tényével már fel van függesztve, amelyet a vizsgálat még mindig súlyosbíthat. A határozat szigorú intézkedéseket tartalmaz a bírót sértető klub-vezetők ellen is, továbbá a pályatulajdonosok által a rend, nyugalom, valamint a játék sima lefolyását biztosító kötelezettségekről. Fokozott mértékben való alkalmazásra

ajánljuk a fentieket a szövetségnek, a már tulságosan elharapódzott barátságos csontzörgetések és botrányok megszüntetésére.

A tavasszal, midőn a „Sportújság” szerlegmérések megkezdődtek, ezen a helyen mi is ajánlottuk az egyetközi bizottságnak, hogy a játékosok kiállítása automatické kitéttéssel büntetessék. Csodálatos, hogy ez a „tipp” minden félnél ellenzésre talált. A következők megmutatták aztán, hogy mennyire igazunk volt, midőn ezzel késhegyre meő vezetékeket véltünk elhárítani. Ki tudja, ha elfogadják volna, még ma is állna az akkori egyetközi bizottság.

A J. Makabbi Sp. E. szokásos vasárnap 5 órai teadélutánját e héten kivételesen az Elite tabaria helyiségében tartja meg.

A birkózó világbajnokságokat nemrég tartották meg Helsingforsban. A világbajnokságok során szenzációs szerepeket a finn birkózók amennyiben mind az öt súlycsoportban első helyre kerültek, sőt a második helyezések közül is hármat ők vittek. A fenomenális eredmény annál értékesebb, mivel a Skandináv országok majdnem minden számottevő birkózóján kívül igen sok más országbeli is részt vett a versenyen. A részletes eredmények: Pehely. 1. V. Ikonen, 2. K. Makinen 3. J. Mussonen (Finnland). Könnyű. 1. O. Friman (Finnland) 2. Rone (Lettland) 3. O. Ikaivalko (Finnland). Közép A) 1. T. Temminen, 2. V. Wickström, 3. E. Westerlund (Finnland). Közép B) 1. E. Rosenquist (Finland) 2. R. Svensson (Schweden) 3. Muijs (Holland). Nehéz súly: 1. J. Salila, 2. M. Niemlon (Finnland) 3. E. Larsen (Dänemark).

Kovacevics, az OSKV válogatott hátvédje az asztalos szakmában önállóította magát. A sportársak keressék fel megbízásikkal.

Ünnepélyes keretek között fogja az idén megtartani a NAK a karácsony estét. Az előkészületeket már meg is tették és az egészen családias jellegű ünnepélyt december 20-án, kedden fogják megtartani. A NAK karácsony estélyére igen szívesen lát a klub mindenkit. Az estély keretében fogja a NAK érdeműs játékosait is megajándékozni. Ez alkalommal gyönyörűen kidolgozott fényképtábláról átfotografált levelező lapokat is fog kibocsátani, melyen a klub legidősebb szereplő játékosain kívül az elnökség összes tagját is megörökítik.

Valószínű, hogy pálya nélkül maradnak az egyesületek a tavasszal, mert a város a pályák beépítésének tevével már készen van, az új pályákra vonatkozólag azonban még mindig nem történt semmiféle határozat. Pedig előbb kellene új hajlékról gondoskodni és csak azután lerombolni a régit midőn már biztos tétő alá hoztuk városunk amugy is gyengélkedő sportéletét.

NEVELŐNŐI állást keresek 1—2 gyermek mellé. Háztartásban is segédkeznek, varrásban teljesen jártas vagyok. Vidéki állást is elfogadok. Ajánlatokat „nevelő” jelleg alatt a lap kiadóhivatalába kérek. 1988

ÉKSZEREK, ÓRÁK, LÁNCOK, ARANY-ÉS EZÜST DISZTÁRGYAK A KARÁCSONYI VÁSÁRRA

megérkeztek. Ajándéktárgyak nagy, dus, legfinomabb választékban. Kaphatók:

SEIDLING PÁL órás- és ékszerésznel. Novisad, Kralj Petár (Fő) utca 13. sz. alatt.

Apró hirdetések.

RETORTA FASZÉN legprimább minőségben vagonrakományként kapható Hubert Lajosnál Novisad, Zeleznička ulica 17. a TESLIČI IPARMŰVEK vojvodina és szerémségi vezérképviseelője. 5-12 1851

GYERMEKTELEN házaspár takarítást elváltlakásért. Cím a kiadóhivatalban 1947-1-2

RIKKANCOKAT felvesz a „Délbácska” kiadóhivatala.

EGY KIJÁTSZOTT erőshangu egész hegedű felszereléssel együtt (karácsonyi ajándéknak nagyon alkalmas) eladó. Bövebet Futaki u 65 (Török)

HIVATALNOKNÓ teljes ellátást keres külön szobával, jobb családnál „január 1” jellegre a kiadóhivatalba. 2008-1-1

Feladó szerkesztő: Dr. Szlezák Rezső. Kiadóhivatalban: Fátó Ferenc és társai.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak akik felelőtlent drága

RÓZSIKÁNK

elhunyta alkalmából részvétükkel, vagy virágadományokkal fájdalunkat enyhíteni igyekezték, azonnal monduk hálás köszönetet.

Köln köszönetet mondunk az Ujvidéki Építő szakmunkás egyesület vezetőségének és tagjainak a temetésen való megjelenésükért. Gyászoló család nevében

Özv. Fischer Istvánné.

Irodistanő

több évi gyakorlattal, a szerb, magyar és német nyelvben, valamint a gépirásban jártas, azonnali belépésre, esetleg 1922 január 1-re állást keres. Címe a kiadóhivatalban megtehető.

Egy ügyes 2007-1-2

SÖPRŰ-MESTER

a legmagasabb fizetéssel azonnal felvétetik

F. FILIP

seprűgyára Petróc, Bácska

ZONGORA

alig használt, rövid, modern és egy 3. számú Wertheim szekrény szabadkézből eladó. Cím: „Fuchs” hírlap és hirdetési iroda, Kralj Petra-utca 13. szám, Novisad 1898-1-2

RÖVID-, SZÖVÖTT-

ÉS

GALEENTERI ÁRÚK

NAGY VÁLASZTÉKBAN, JUTÁNYOS ÁRBAN.

KAPHATOK!

SCHENK MÓR

NOVISAD. Futoska ulica br. 25. (Jevrejska - Rákóci.)

**APOLLO
MOZGÓ**

**DEC. HÓ
8-11**

PROMETHEUS

**NAGYSZABÁSÚ „NORDISK“ ATTRAKCIO
A FŐSZEREPBEN: GUNNAR TOLNÁS**

I. RÉSZE

Próbálja meg pörkölt kávémat!

**POLGÁRSÁGUNK
FIGYELMÉBE!!**

1921. december 10-étől,
1922. január hó 10-éig

**JELENTÉKENYEN
LESZÁLLÍTOTT**

ÁRAK

valamennyi fekete részére. Ugymint:
cukor, kávé, pörkölt és nyers, tea,
maggyérő, szilva, méz, rum, cognac,
bor és a többi szakmába vágó
cukor. — — (1927-4-10)

N. DIMOVIĆ N-SAD

gyarmataru és csemege kereskedése.

Angol rum és cognac főraktára.

SAVA D. D. SUBOTICA

Sürgönyc.: SAVA (Sokolicka 18.) Telefon: 565.

Ajani: tavalyi egészsé-
ges diót, idei egészséges
diót, idei elsőrendű szil-
valekvárt, idei elsőrendű
szilvát, idei elsőrendű
dalmát zsákfűgét.

A LEGOLCSÓBB NAPIÁRBAN.

1927. 3-5

Arverési hirdetmény.

A zombori kerületi pénzügyigazgatóság ezúton közli, hogy 1921. december 21-én d. e. 10 órakor a kerületi pénzügyigazgatóság helyiségeiben írás- és szóbeli ajánlatok útján nyilvános árverés tartatik, amelyen Szatpár község területén (apatini-járás) bérbeadják a bor, must és gyümölcsbor kicsinyben való előállítására utáni adóbeszedési jogot még pedig az 1922. évi január 1-től, 1922. évi december 31-éig terjedő időre.

Amennyiben a kikiáltási árat az első árverésen nem tudják elérni, 1921. december 22. d. e. 10 órakor a második és ha ez sem sikerülne, 1921. dec. 23. d. e. 10 órakor a harmadik árverés tartatik meg.

A kikiáltási árat a boritaladó fejében 1734230 koronában állapították meg.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10%, az írásbeli ajánlatok 1921. december 15-én délelőtt 10 óráig lepecsételve a kerületi pénzügyigazgatóság főnökéhez juttatandók el.

A közelebbi feltételek ezen kerületi pénzügyigazgatóság helyiségeiben a segédhivatalok irtók igazgatójánál, valamint az összes alárendelt pénzügyőri biztosságoknál a hivatalos órák alatt tekinthetők meg.

ZSÁTOROK SZ.

a kerületi pénzügyigazgatóság főnökhelyettese.

ÉKSZEREK ÁTALAKÍTÁSA

JAVÍTÁSA.

Nagy választék

**ÓRÁK:
ARANY-, EZÜST
TÁRGYAKBAN**

Különleges óraszer-
kezetek:

OMEGA, ZENIT

Javítási munkálatok
elfogadtnak és
gyorsan jól eszkö-
zöltetnek: (1923-2-6)

BUCHMÜLLER ISTVÁN.

Kraly Petra (Kossuth) u. 28

ARANY

és ezüstárak, zseb- és fali órák
china ezüst tárgyak és evőeszközök
nagy választékban a legolcsóbb árak
mellett **ERTL BALINT** ékszerész
és órásnál — Novisad (Ujvidék)

Mindenki előtt ismeretes, hogy KARÁ-
CSONYI
ajándékait u. m. francia, német és olasz parfü-
mokat, manikűr és borotva készleteket, haj-
csattokat, fésűket, hajdíszeket és mindenféle
cosmetikai cikkeket legjutányosabban a

Hygiea Drogeriában

(Nagy katolikus palota) szerezheti be.

1 üveg Maria farina Eau de Cologne Kr. 40.—
1 dob. Milla-arckréme Kr. 20.—

1922-4-4

**ELSŐRENDŰ MAGYAR NÉ-
MET és FRANCIA KÖNYVEK**

(szépirodalmiak, történelmi, természettudomán-
mányiak, uttleirások stb.) kifogástalan állapot-
ban, többnyire díszkötésben kiválóan alkalmas

KARÁCSONYI AJÁNDÉKOR

jutányos áron kaphatók Szabadság-tér 3. sz.
alatt (Wagner ház) I. emelet jobbra. Elárutási
idő délelőtt 8-11 óráig és délután 2-5 óráig.
Az eladásra kerülő könyvtár egy része Abra-
hám János könyvkereskedésben árusítottik ugyan-
ott a részletes könyvjegyzék is attekinthető. 1919

Eladó egy barok ebédlő és
egy ó-német hálószoba
Megtekinthető Vásár-u. 9. sz. SCHREIBER-nél reggel 8-tól d. u. 4-ig. 1926-3-3

Buziási természetes szénasav

10 kilónként 340.— korona
árban kapható

Bauer Gyula sönnagykereskedő-
nél Novisad. Saját üres tar-
tályok töltésre elfogadtnak. 12-12
1766

RÜLÖNLEGESSÉGI CZUKORRA LERAKAT

nagyban — kicsinyben 1909-3-6

ERNST M. NOVISAD.

Sándor régens utca 52. — Telefon 161.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát bel-
és külföldi czukorkákban, desser-
tekben, csokoládéban, 140-es árak,
teasütemények, keksz, kakao stb.
stb. a legolcsóbb napi árak me lett.

Karácsonyi és szaloncukorkák
nagy raktára, izléses csomagokban.

BÉRZONGORA

kerestetik. Közveitők díjazva.
Cím megtudható Rapid hirdető
1929-2-2 irodában. Futoska ulica br. 24.

TÁRSAT KERESSEK

100.000 korona készpénzzel újonnan
alapított nagy jövőjű iparvállalatom-
hoz. Érdeklődők kéretnek találkozás
céljából a helyet és időt „Rapid”
hirdető vállalatához Futoska-utca 25.
Telefon 2 76. 1922

SZLÁVY OSZKÁR

Vas, szerszám és konyhaberendezések kereskedése.

Koks és kovácszén lerakat.

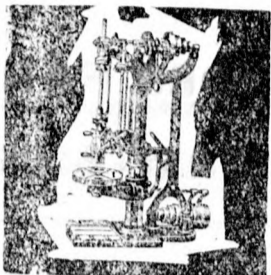
Sombor, Fő-utca. Telefon-szám 15.

1920
2-8

Handler és Vadász

Novisad, Futoška-ul. 28. sz.
Raktár: Alkotmány-utca 10.
Telefon 296.

Műszaki cikkek, viz- és gőzszere-
vények, fürdőszobaberendezések,
szerszámok és szerszámgépek,
malomberendezési cikkek állan-
dóan nagy raktáron.

1899-2-7

Vezérképviseltek: „Semperit“

Ostamerikanische
Gummiwerke A.-G. Wm. Knaust K.K. priv.
Maschinenfabrik. Röhrenwerk A.G. Pjsek.

Lerakat: Garvenswerke Maschinen-
Pumpen und Waagenfabrik.

TELEFON HÍVÓSZÁM: 350

HÚSVÁGÓGÉPEK

legjobb minőségben, füstcsövek, könyökcso-
vek, kocsirugóacél, kész kocsirugó, lópatkó,
patkósarok, sazi patkószeg, sinvas, valódi
Winter-tengely, méretlemez, fekete 1/2-5 mm.
tű és zárlemezek, fehér horgány és horgá-
nyozott lemezek, épület és butorvasalások,
valamint egyéb vasárak nagy választékban
legjutányosabb áron 1315-5-0

kaphatók RUSZLI GYULA

vaskereskedésben, Novisad, Temerin-utca
8. sz. (A hét csillag vendéglővel szemben.)

KARÁCSONY

1925-2-4 Karácsonyi ajándéknál leg-
jobb alkalmas a most
érkezett szebbnél szebb ::
ajándéktárgyak ugymint:

arany,

ezüst ékszerek stb.
cikkek chinacézst argen-
tor tárgyak nagy raktára

GOLDBERG ILLÉS

ékszerész és órás a Központi Hitelintézet
becsmestere, Novisad Kralja Petra-u. 7-30.

Arverési hirdetmény.

A zombori kerületi pénzügyigazgatóság
ezuton közli, hogy 1921. december 21-én d. e.
10 órako a kerületi pénzügyigazgatóság helyi-
ségelben írásbeli és szóbeli ajánlatok után
nyilvános árverés tartatik, amelyen Nemesmilti-
tics község területén (zombori járás), bérbé-
adják a bor, must és gyümölcsbor kicsinyben
való elárusítása utáni adóbeszedési jogot, még
pedig az 1922. évi január 1-től 1922. december
31-ig terjedő időre.

Amennyiben a kikiáltási árat az első ár-
verésen nem tudják elérni, 1921. dec. 22-én
d. e. 10 órako a második és ha ez sem sike-
rülne, 1921. dec. 23-án d. e. 10 órako a har-
madik árverés tartatik meg.

A kikiáltási árat a borlataldó fejében
84840.— koronában állapították meg.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10%, az írás-
beli ajánlatok 1921. dec. 15 én d. e. 10 óráig
lepecsételve a kerületi pénzügyigazgatóság fő-
nökhöz juttatandók el.

A közelebbi feltételek ezen kerületi pénz-
ügyigazgatóság helyiségeiben a segédhivatalok
irodaigazgatójánál, valamint az összes alárendelt
pénzügyőri Biztoságoknál a hivatalos órák alatt
tekinthetők meg.

ZSATÓK SZ.

a kerületi pénzügyigazgatóság
főnökhelyettese.

ROTH MANÓ

ÉS FIAI

férfi, női, gyermek-ruha és szörme-
nagyruhája — Novisad Kralja Petra-
ulca 30. sz. — Alapított 1877-ben

1931-4-6

Creppe de Chine és Creppegeorgette
báli és estélyi modellek, szörme ka-
bátok, női pongyolák férfi öltönyök
paletánok, szörme-hűtőnlegeségek ::
júányos, sz a b o t t áron kaphatók.

2 INTELLIGENS

fiatal ember 2 ágyas butorozott
1987-2-3 szobát keres. Cim a kiadóhivatalban.

Harisnyákban, keztyükben

kötött kabátokban és trikó árukban a legol-
csóbb bevásárlási forrás **KLEIN JENŐ,**
Novisad, Jevrejska (Rákóczi)-utca 13. szám.

1757

Szállítási- és fuvarozási vállalat
KRUMESZ P.
18 Ujvidék Futaki utca 82.
szám alatt. Elvállal helyi-
béli és vidéki áru fuvarozá-
sát és áruberaktározást.
Telefon: 270.

Akácz méz,

szavatolt tiszta minőségben,
legolcsóbb árban kaphatók
Ritzmann L. fűszerkereskedésben
Novisad, Petőfi u. 39 1836-4-4

Mielőtt 1768-4 8
Karácsonyi ajándék-

ot vesz tekintse meg ujonnan érkezett
gazdag választéku bőr-diszmiáru
készletemet női kőzitáskákban, pénzerszények-
ben, férfi levéltárcákban, manicur és utazó
készletekben és mindennemű más bőráruban a
legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig —
DITRICH FRIGYES, Kralja Petra-u. 30.

2 GŐZCSÉPLŐ-

garnitúra (magánjáró) jó állapotban meg-
vétele kerestetik.
Csak jó karban
levő és 6-8 HP-
ig. Ajánlatokat:
2-4

**SCHNEIDER
FRIGYES
NOVI-SAD.
Temerini u. 14.**

I. ALMA

Steier fajta megérkezett. Kapható nagy-
ban. Futaki utca 43. sz. a. az udvarban.
1959-3-3

JUGOSZLAV BANK R.-T. - NOVI-SAD.

BEOGRAD, Brod n/S, Cirkvenica, Novi.
Befizetett alaptőke K 200.000.000
Tartalékok — — — 50.000.000

WILSON TÉR 3.

Osijek, Subotica, Varaždin, Vukovar,
ZAGREB. Telefonszámok: 273. 138. 181.

ELFOGAD BETÉTERET:

könyvecskékre és folyószámlákra a legjobb
kamatozás mellett és kifizeti azokat minden
időben felmondás nélkül. Elvállal mindennemű
bankmegbizást.

ELAD CSERREKERT:

és elfogad átutalásokat: Bécs, Berlin, Budapest,
Páris, Prag, Triest és a külföld összes piacaira
a legelőnyösebb tőzsdei árfolyamok mellett.

ERZSÉBET**MOZI**

DEC. HÓ 8-9-11.

**Elrabolt
hercegnő**

hatalmas detektiv attrakció 4 felvonásban. — A főszerepben: J. Udmanits

HÖLGYFODRÁSZ-

terem keres intelligens, jobb házból való női tanulót. Jelentkezni lehet: Vozarevity Vlada fodrásztermében. Novisad, Jódosfürdő. (1995-2-2)

Önkéntes árverési hirdetmény. Kulán, 1921. dec. 18 án
délután 2 órakor a**„VOJVODINA”**

szállodát (a régi Zeiss-féle Hungária szálloda) önkéntes árverésen teljes ingó berendezésével eladom. Az árverési feltételek és az ingó lejár iródamban bármikor betekintheők.

Dr. HOKSTOK GYÖRGY
ügyvéd. Kula.

1973-2-3

**ELADÓ
BIRTOKOK**a Sztári-Becseji határban 90 és 80 láncos szomszédos prima birtok együttesen (170 lánc) vagy külön-külön eladó, láncenként (2200 □-öl) 15.000 dinárért. Bővebbet
1969
2-3**GINDER NÁNDOR****STARI-BECSEJ.****ÜZLET ÁTHELYEZÉS.**Tisztelettel értesitem a nagyrabecsült vevőközönséget, hogy üzletemet saját házamba **PÉTER KIRÁLY (FŐ) U. 19. SZ. (VOLT STEINER GYULA HELYISÉGÉBE.)** helyeztem át. — Az üzletben átvett áruaktárt mindkét karácsonyi ünnepekig**KARÁCSONYI VÁSÁR**

keretében leszállított árakban árusítom és ezután ugyanott egy elsőrendű rőtös- és nődivat áruházat rendezek be. Uridivat és rövidaru cikkek egészében, vagy nagyobb tételekben előrusítóknak nagyon olcsó árban. 1996-1-9

LÖWINGER divatáruháza. Péter király u. 19.**DUNDJEROV és RALETIĆ**

divat-kézműárkereskedők Novisadon köszönetüket fejezik ki

valamennyi kereskedő uraknak, valamint az igen tisztelt vásárló közönségnek azon 15 évi bizalomért és támogatásért, amelyben szorgalmas, szolid és pontos munkájukban részesítették

DUNDJEROV és RALETIĆlikvidálják (fejoszlatják) közösen létesített, a **Fő- (Kralja Petra) utca 2. és Szücs- (Pašić) utca 1. sarkán** levő üzletüket.**STEVAN M. DUNDJEROV**a fenti cégből kilép és december 1. óta átvette **Löwingernek Péter Király-utca 13. szám alatt levő üzletét (a Plavšić-gyógyszertárral és a Kenyér-utcával szemben.)** Ezen üzletbe áthelyezi a régi üzletben tulajdonát képező árunak a felét.**Stevan M. Dundjerov és Miloš M. Raletić**

üzleteiket továbbra is nagyban és kicsinyben fogják vezetni és azon lesznek, hogy a kereskedő urakat és a tisztelt közönséget mindenkor szolidan, pontosan és becsületesen, állandóan modern, szép és legolcsóbb áruval szolgálják és elégtételt adnak.

Kérjük a kereskedő urakat és a tisztelt közönséget, hogy munkánkban továbbra is támogatásnak és bevásárlásaikat teljes bizalommal nálunk eszközöljék. Kiváló tisztelettel és köszönettel
1985-2-4**Stevan M. Dundjerov. Miloš M. Raletić.**